

ΕΝΟΤΗΤΑ. ΑΓΩΝΑΣ
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ 33ης
ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε.

I. ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
ΠΑΣΟΚ.- ΡΕΥΜΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ

A. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΟΦΕΙΛΕΙ ΤΩΡΑ ΝΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΕΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΤΟΥ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

1. Υπάρχουν ΣΤΙΓΜΕΣ αιχμής στην ιστορία ενός γνήσια λαϊκού κινήματος που πρέπει ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ. Σε μια τέτοια στιγμή βρίσκεται σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ.
Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έρχεται από ΜΑΚΡΙΑ και ΘΑ ΠΑΕΙ ΜΑΚΡΙΑ. Χρειάζεται ΣΗΜΕΡΑ να κατοχυρώσουμε το ΑΥΡΙΟ του Κινήματος με ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ, με ΚΡΙΤΙΚΗ, αλλά και ΔΡΑΣΗ. Εχουμε ήδη μια σημαντική Ιστορία. Και οι ρίζες μας αποδείχτηκαν βαθειές, ανθεκτικές και η ΠΡΟΣΦΟΡΑ μας σημαντική για τη χώρα.

Ελάχιστες φορές στο παρελθόν, η πολιτική εξέλιξη και η προοδευτική προοπτική του Τόπου, το παρόν και το μέλλον της Δημοκρατικής Παράταξης, συνδέθηκε τόσο στενά με το παρόν και το μέλλον του Κινήματος.

Το χρέος απέναντι στην Πατρίδα, το Λαό, τους Πολίτες είναι ΤΩΡΑ να προσδιορίσουμε την πορεία μας προς το μέλλον και να δώσουμε τη ΜΑΧΗ για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων και των κοινωνικών κατακτήσεων του λαού, στην τόσο κρίσιμη αυτή ώρα.

2. Μόνο έτσι θα κατοχυρώσουμε την Ιστορική μας Προοπτική. Υπάρχουν κάποιες αναγκαίες προϋποθέσεις:

- Η Ενότητα και η Αυτονομία του ΠΑ.ΣΟ.Κ.
- Η Συσπείρωση της Δημοκρατικής Παράταξης.
- Η Προοπτική επαναφοράς στο προσκήνιο της Εξουσίας των λαϊκών δυνάμεων στο άμεσο μέλλον.

Και όλα αυτά συνδέονται με την ανάδειξη του νέου ΠΑ.ΣΟ.Κ. που θα οδηγήσει τη χώρα στην ΚΡΙΣΙΜΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ. Και αυτό, ασφαλώς, συνδέεται με το ΣΥΝΕΔΡΙΟ του Κινήματος. Το ΣΥΝΕΔΡΙΟ θα συνέλθει στις 13-16

- * Το κείμενο αυτό είναι από την Εισήγηση του Α.Γ. Παπανδρέου την πρώτη μέρα της Συνόδου.

Σεπτεμβρίου. Θα είναι ένα ΣΥΝΕΔΡΙΟ γνήσια ανοιχτό και δημοκρατικό που να ανταποκρίνεται πραγματικά στις προσδοκίες του λαού μας.

ΕΚΛΟΓΕΣ '90. Η ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΗΤΤΑ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

3. Στις εκλογές του Απρίλη ο στόχος μας για κοινοβουλευτική πλειοψηφία, που θα επέτρεπε τον σχηματισμό προοδευτικής Κυβέρνησης, δεν έγινε πραγματικότητα. Η παλινόρθωση της Δεξιάς, έστω και με οριακή πλειοψηφία αποτελεί ασφαλώς νίκη της συντηρητικής παράταξης. Νίκη που ασφαλώς δεν σημαίνει έξοδο από την κρίση, ούτε τέλος στην πολιτική αστάθεια και ρευστότητα. Αντίθετα αποτελεί δυσμενή και επικίνδυνη εξέλιξη στην οποία διακυβεύονται οι εθνικές και λαϊκές κατακτήσεις της δεκαετίας του '80. Εμείς χάσαμε τη μάχη. Δεν χάσαμε τον πόλεμο. Χάσαμε τη μάχη γιατί η απάντησή μας στο πειστικό ερώτημα των πολιτών: Ποιός μπορεί να εγγυηθεί το σχηματισμό βιώσιμης και αποτελεσματικής Κυβέρνησης δεν ήταν πειστική.

Η "προοδευτική, δημοκρατική, ανανεωτική, εκσυγχρονιστική Κυβέρνηση" που προτείναμε στην προεκλογική περίοδο δεν έπεισε ένα μέρος από εκείνο το τμήμα των ψηφοφόρων που στις εκλογές αυτές αναζητούσε κυβερνητική λύση. Οι πέραν του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δυνάμεις που θα συμμετείχαν στην κυβέρνηση έγιναν δυσδιάκριτες - ιδιαίτερα λίγες μέρες πριν τις εκλογές - με την αντιφατική και ανεργάτιστη ή και σκόπιμη πολιτική της ηγεσίας του ΣΥΝ.

4. Χάσαμε τη μάχη γιατί η επιλογή της συνεργασίας με το ΣΥΝ στις μονοεδρικές δεν διασφάλισε και γενικότερη ανταπόκριση στην πρόταση κυβερνητικής συνεργασίας. Έτσι η "επίθεση φιλίας" που αναπτύχθηκε από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε συνδυασμό με την προπαγάνδα που κυριάρχησε ότι υπερβολική πτώση του ΣΥΝ, οδηγεί σε αυτοδύναμη Ν.Δ.; δημιούργησε ρεύμα παλινόστησης ψηφοφόρων από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στο ΣΥΝ. Εμφανίστηκε ακόμη και μετατόπιση ψηφοφόρων από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη ΔΗΑΝΑ και από το ΣΥΝ προς τη Ν.Δ..

Αιόμη δεν θέλουμε να υποτιμήσουμε σημαντικούς αρνητικούς παράγοντες όπως:

- Ο έλεγχος του κρατικού μηχανισμού από τη Δεξιά, κυρίως στους κρίσιμους νομούς.
- Οι αδυναμίες στη μετακίνηση των ετεροδημοτών, ιδιαίτερα στο αυθόρμητο ρεύμα, μια και η οργανωμένη μετακίνηση υπήρξε μεγαλύτερη από αυτή του Νοεμβρίου.
- Η μεγάλη οικονομική δυσπραγία του Κινήματος σε αντίθεση με τη Ν.Δ. που χρησιμοποίησε σε τεράστια κλίμακα περισσότερα μέσα.
- Το σχέδιο παρέμβασης, δράσης και κινητοποίησης της οργάνωσης που παρουσίασε έντονες αδυναμίες.
- Η σύνθεση ορισμένων ψηφοδελτίων και η κατανομή στο νομό.
- Η μάχη για το "σταυρό" και όχι για το ψηφοδέλτιο, η παρουσία και η προεκλογική συμπεριφορά των υποψηφίων.

*

* *

5. Δεν πρέπει ούτε για μια στιγμή να μας διαφεύγει ότι τον Απρίλιο ήταν η τρίτη εκλογική αναμέτρηση σε διάστημα μόλις δέκα μηνών. Όπως δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι τον Νοέμβρη είχαμε μια σημαντική πολιτική ανάκαμψη.

Και αν δούμε τις τρεις μάχες ενιαία μπροστά στη λυσσαλέα επίθεση του κατεστημένου για χτύπημα, περιθωριοποίηση και διάλυση του ΠΑΣΟΚ, και την εύκολη και ανιστόρητη σιγουριά του ΣΥΝ ότι μπορούσε τάχα να γίνει "μείζων αντιπολίτευση", τότε το συμπέρασμα είναι ότι μένουμε ΟΡΘΙΟΙ.

Το Κίνημά μας εξακολουθεί να εκφράζει συνεκτικά και αυθεντικά ένα τεράστιο τμήμα του ελληνικού λαού, που μπορεί να γίνει δυναμική αφετηρία για μια Νέα Νικηφόρα Πορεία. Και αυτό εξαρτάται από μας.

Β. Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΚΡΙΣΙΜΟ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

6. Η χώρα, η κοινωνία, η οικονομία μας βρίσκονται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. ΠΙΣΩ μας βρίσκεται μια δεκαετία μεγάλων προσπαθειών και αγώνων, αλλά και μεγάλων εθνικών και κοινωνικών επιτευγμάτων.

Η δημοκρατική αναγέννηση της ελληνικής κοινωνίας, η θεσμική κατοχύρωση σημαντικών κοινωνικών κατακτήσεων, και η ουσιαστική ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας της χώρας, έγιναν, με κυρίαρχη, τη δική μας συμβολή.

Η σημερινή κρίση δεν μπορεί, στο όνομα οποιασδήποτε σκοπιμότητας να ακυρώσει τη γιγάντια προσπάθεια που έφερε τον τόπο ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΜΠΡΟΣΤΑ, και άλλαξε τον κοινωνικό και πολιτικό χάρτη της χώρας.

7. Η Ελλάδα βιώνει την Ελευθερία, τη Δημοκρατία, την Ισονομία, την Ισοπολιτεία, τη Συμφιλίωση. Απέκτησε, επι τέλους, αντιπροσωπευτικούς θεσμούς που λειτουργούν έξω από πλέγματα εξαρτήσεων από ιδιοτελή συμφέροντα. Ανέδειξε νέους θεσμούς που με νίκες και ήττες προσπαθούν να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες.

Η αντιμετώπιση κραυγαλέων ανισοτήτων και κοινωνικών αδικιών, η αποκέντρωση και η περιφερειακή ανάπτυξη, η πολιτική σταθερότητα και η ομαλή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών δεν είναι ασήμαντες κατακτήσεις για τους πολίτες.

Βέβαια, παρά τις μεγάλες μας προσπάθειες σίγουρα δεν λύσαμε σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας, δεν ολοκληρώσαμε τους θεσμούς που θέλαμε. Ομως η συνολική πορεία ήταν αναμφισβήτητα και ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ και ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ.

8. Ζητήσαμε μια τρίτη τετραετία να ολοκληρώσουμε τις Αλλαγές. Ο λαός ασκώντας το δημοκρατικό του δικαίωμα δεν μας την έδωσε. ΜΠΡΟΣΤΑ μας, έχουμε τις μεγάλες προκλήσεις της νέας εποχής. Η συμμετοχή μας στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τις κοσμογονικές

αλλαγές, απαιτεί ΣΧΕΔΙΟ και Προτεραιότητες. Απαιτεί δημιουργική και συντεταγμένη πορεία.

Τα προβλήματα που σήμερα αντιμετωπίζουμε έχουν άμεση και καθοριστική σχέση με το παρόν και το μέλλον του έθνους και της κοινωνίας μας. Απαιτούν πανεθνική προσπάθεια, ευρύτατη κοινωνική συναίνεση και αποδοχή και συνειδητή εργασιακή ειρήνη.

Η πιο σημαντική προϋπόθεση γι' αυτό πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι είναι μια Κυβέρνηση, που με το πρόγραμμά της μπορεί να εμπνεύσει και να κινητοποιήσει όλες τις ζωντανές και δημιουργικές δυνάμεις της κοινωνίας μας.

Εχει κρίσιμη σημασία κατά συνέπεια ποιά πραγματικά συμφέροντα εκφράζει και Τι αντιπροσωπεύει αυτό το πρόγραμμα.

*

* *

9. Η πρότασή μας ήταν και είναι σαφής.

Ένα ΝΕΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ανάμεσα στους Έλληνες πατριώτες, ανάμεσα στις παραγωγικές τάξεις, ανάμεσα στους πολίτες για μια δημιουργική πορεία με στόχους:

ΠΡΩΤΟ: Την ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική για τον ελληνισμό, που να μάχεται για την Ειρήνη και τη Συνεργασία, να στοχεύει στην Ενιαία Αυτόνομη Ευρώπη, να προασπίζει την Ανεξαρτησία, να διασφαλίζει την Εδαφική Ακεραιότητα και να κατοχυρώνει την Εθνική Κυριαρχία μας.

ΔΕΥΤΕΡΟ: Τη σταθεροποίηση και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας με την κινητοποίηση όλου του παραγωγικού δυναμικού της χώρας ώστε να συμμετάσχει με ευνοϊκούς όρους η εθνική οικονομία στο νέο διεθνή ανταγωνισμό.

ΤΡΙΤΟ: Την αποκεντρωμένη ανάπτυξη και τον δημοκρατικό εκσυγχρονισμό μέσα από ένα σχέδιο εθνικών προτεραιοτήτων που εξειδικεύεται με την ουσιαστική συμμετοχή όλων των παραγωγικών τάξεων στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού.

ΤΕΤΑΡΤΟ: Την προστασία του εισοδήματος και τη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό, το δημόσιο και τον κοινωνικό τομέα της οικονομίας.

ΠΕΜΠΤΟ: Για όλους τους πολίτες της χώρας:

- Τη φροντίδα για το περιβάλλον, την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα ζωής.
- Την ενίσχυση του κράτους πρόνοιας και την ολοκλήρωση της κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Τη δημιουργία κινήτρων, δυνατοτήτων και ευκαιριών για την επιχειρηματική δράση και για νέες θέσεις απασχόλησης.
- Την ολοκλήρωση των μεγάλων αλλαγών στην Παιδεία και την Υγεία.

*

*

*

10. Η επιστροφή της Δεξιάς στην εξουσία απομυθοποίησε από τα πρώτα της κι όλες βήματα τις προθέσεις και τις επιδιώξεις της.
Την ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στο ΑΔΙΕΞΟΔΟ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στη συρρίκνωση του εισοδήματος των εργαζομένων με την απελευθέρωση της αγοράς, την κατάργηση των ελέγχων και τη ραγδαία αύξηση του πληθωρισμού, ταυτόχρονα με την κατάργηση της ΑΤΑ.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στο γνωστό κράτος των διευθυντών με την κατάργηση του βαθμολογίου, της αποκέντρωσης και της συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στα εύκολα μεγάλα και σίγουρα κέρδη ελάχιστων ιδιωτών, με την απόδοση των παραγωγικών τμημάτων των ΔΕΚΟ, για να μείνουν στο κράτος και τους φορολογουμένους πολίτες τα ελλείμματα και ο παρασιτισμός.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στην εμπορευματοποίηση όλων των μεγάλων κοινωνικών κατακτήσεων στην υγεία και την παιδεία.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στη συρρίκνωση του εισοδήματος των αγροτών που με καλπάζοντα πληθωρισμό θα πάρουν αύξηση 2.000 δραχ. από το 1991 στις συντάξεις, και στην ουσιαστική κατάργηση της πρόωρης συνταξιοδότησης.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ στην πολιτική της εξάρτησης, με δώρο στις ΗΠΑ τις βάσεις, στην ΕΟΚ την αποφυγή διεκδικήσεων, και στην Τουρκία ένα διάλογο που είναι και επικίνδυνος και κωρίς νόημα.

11. Η συντηρητική παράταξη έδωσε στον τόπο Κυβέρνηση για τους λίγους που είναι αντιπολίτευση των συμφερόνων των πολλών και ανατροπείας των κοινωνικών και λαϊκών κατακτήσεων.

Υποσχέθηκε παραπλανητικά "Νέες Ιδέες". Εφαρμόζει παλιές και αποτυχημένες συνταγές. Τον Πολιτικό αυταρχισμό. Το θεσμικό αναχρονισμό. Τον κοινωνικό ρεβανσισμό.

Πρόκειται για ένα ιδιότυπα "θατσερισμό" που συνδυάζει τη μονόπλευρη λιτότητα σε βάρος αποκλειστικά των εργαζομένων, με τη σαρωτική ανατροπή των θεσμών και την επαναφορά του αυταρχισμού στη σχέση του κράτους με τον πολίτη. Είναι το αληθινό πρόσωπο του κόμματος που θέλει να κυβερνήσει αδιατάραχτα με οριακή πλειοψηφία. Ζητά γι' αυτό τη συναίνεση ολόκληρου του λαού και των κομμάτων. Υπερασπίζει όμως αποκλειστικά τα συμφέροντα της ολιγαρχίας και οδηγεί τον τόπο σε ένα αδιέξοδο παρελθόν.

Πολλά λέγονται και γράφονται για την πολιτική του ΠΑΣΟΚ απέναντι στην Κυβέρνηση της Ν.Δ.

Είναι ανάγκη να επαναλάβουμε κάτι που περιέχεται και στην εισήγηση αλλά δεν βλέπτε καθόλου να το πούμε ξανά.

Είναι γνωστή η φιλολογία που υπάρχει γύρω από το ΠΑΣΟΚ και η οποία βγαίνει κυρίως από το Συνασπισμό, για κεντροδεξιές συμμαχίες και λύσεις.

Αυτά είναι όλα υποβολιμαία και απαράδεκτα για ένα Κίνημα προοδευτικό με ξεκάθαρες ιδεολογικές και πολιτικές θέσεις, όπως το ΠΑΣΟΚ.

Η Οικουμενική κυβέρνηση, ήταν κυβέρνηση εθνικής ανάγκης που στηρίχθηκε σε ολόκληρη τη Βουλή. Σπάνια υπάρχουν τέτοιες περιπτώσεις.

Για μας η γραμμή είναι απόλυτα σαφής και ξεκάθαρη. Αυτό το έχουμε πει πολλές φορές αλλά δεν πειράζει να το ξαναπούμε για εκείνους οι οποίοι θα προσπαθήσουν να βρούν "παράθυρα", "πόρτες", "τρύπες" για να καταγγείλουν και πάλι το ΠΑΣΟΚ για την κεντροδεξιά λύση. Και να μην ξεχνάμε ότι αυτό αποτέλεσε τακτική του Συνασπισμού για να υποχρεώσει το Κίνημά μας να μιλάει μόνο για Συνασπισμό, ο οποίος ήταν έτοιμος να χτυπήσει την κρίσιμη τελευταία εβδομάδα και να πει στον ελληνικό λαό ότι δεν θα υπάρξει προοδευτική κυβέρνηση.

12. Σ'αυτά τα κρίσιμα θέματα δεν μπορεί να υπάρχει συναίνεση. Θα υπάρχει μαχητική υπεράσπιση των εθνικών συμφερόντων μας και των κοινωνικών κατακτήσεων του λαού μας. Θα υπάρχει ταυτόχρονα υπεύθυνη πολιτική θέση και πρόταση.

Εμείς δεν αρνηθήκαμε την ανάγκη μέτρων σταθεροποίησης. Το ερώτημα είναι αν αυτά διασφαλίζουν μια αναπτυξιακή πορεία και προστατεύουν το εισόδημα των εργαζομένων και το κράτος πρόνοιας. Μόνο έτσι θα είχε νόημα η συναίνεση. Ομως αυτό απέχει πολύ από τις προθέσεις, τους πραγματικούς στόχους και τις ικανότητες της σημερινής κυβέρνησης. Τα μέτρα που εφαρμόζει είναι ατελήςσφορα και μονόπλευρα. Δεν συνδέονται μεταξύ τους στο στόχο να επηρεάσουν συντονισμένα όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη. Αντίθετα δημιουργούν ανεξέλεγκτες πληθωριστικές πιέσεις χωρίς καμιά προοπτική ανάπτυξηςσυμπιέζοντας δραματικά το εισόδημα των εργαζομένων. Οι δυσβάσταχτοι έμμεσοι φόροι σε συνδυασμό με την έλλειψη οποιασδήποτε πολιτικής καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, είναι απλά μια συνταγή χωρίς ελπίδα για τις ασθενέστερες τάξεις.

Είναι μέτρα αποκαθήλωσης των κατακτήσεων, ακύρωσης των θεσμών και παράδοσης άνευ όρων σε συγκεκριμένα συμφέροντα.

Η απάντησή μας είναι απλή: Ο Χ Ι.

13. Είναι σαφές ότι η οριακή πλειοψηφία της Ν.Δ. και η εύθραστη ισορροπία που συνεπάγεται είναι μια μεταβατική φάση στην πορεία των πολιτικών μας πραγμάτων. Η υποχωρητική στάση απέναντι στον ξένο παράγοντα και η ένταξη στη συντηρητική ευρωπαϊκή πολιτική που τόσο ανάγλυφα εμφανίστηκαν στις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης και η συνέχιση -με καλύτερους όρους βέβαια- της βασικής επιλογής του τελευταίου 10 μήνου "να ξαναγίνει η Δεξιά καθεστώς" προσδιορίζουν με σαφήνεια το πλαίσιο της ενότητας για τη συντηρητική παράταξη, το συνεκτικό της ιστό.

*

*

*

14. Η στρατηγική της ηγεσίας του ΣΥΝ είναι τώρα "διμετωπη". Η πρόσκαιρη σταθεροποίηση στις Εκλογές του Απρίλη υπήρξε μια "τεχνητή αναπνοή" που προήλθε κυρίως από τη δική μας συνεπή

πολιτική απέναντί του. Ομως αυτό δεν σημαίνει ότι έπαψαν να είναι ένας χώρος με δύσκολο παρόν και άδηλο μέλλον. Εξακολουθούν να επιθυμούν να κάνουν "μεγάλη πολιτική" με ανύπαρκτη προοπτική και στρατηγική ενώ σε τρείς διαδοχικές εκλογικές αναμετρήσεις, απέτυχε παταγωδώς η στρατηγική της "μείζονος αντιπολίτευσης".

Οι διεθνείς εξελίξεις έχουν οδηγήσει σε κρίση φυσιογνωμίας και στρατηγικής των κομμάτων της Παραδοσιακής Αριστεράς.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη η δραματική συρρίκνωση των Κομμουνιστικών Κομμάτων είναι γεγονός αναμφισβήτητο. Γκρεμίστηκε ο "κόσμος", το "όραμα", η "προοπτική". Το να θέλει ο ΣΥΝ να οριοθετείται ως "ο προοδευτικός χώρος" και ταυτόχρονα να θεωρεί το ΠΑΣΟΚ αποκλειστικά "αντίπαλο χώρο" είναι συνταγή βέβαιης συρρίκνωσης. Ήδη οι εσωτερικές αντινομίες και αντιφάσεις του, δημιουργούν αξεπέραστα προβλήματα στην ομαλή εξέλιξη του σχήματος.

Γ. Ο ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΩΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Η ΜΟΝΗ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ.

15. Τη μόνη αποτελεσματική και σίγουρη απάντηση στην ΑΔΙΕΞΟΔΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ της Δεξιάς, αποτελεί η ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ της ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ στο πολιτικό προσκήνιο μέσα από μια ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ. Με πλήρη συνείδηση των μεγάλων αναγκών και προβλημάτων, με επιλογή μίας αποτελεσματικής εξόδου από την κρίση, με μια νέα ενότητα των κοινωνικών δυνάμεων.

Και αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει ένα ΠΑΣΟΚ ενωμένο και ισχυρό με επιθετικό σχέδιο και νικηφόρα στρατηγική. Ένα ΝΕΟ ΠΑΣΟΚ που να απαντά στην ίδια του την κρίση με σύγχρονο λόγο και πειστική προοπτική. Που να ξεπερνά τις αντιφάσεις και τις αντινομίες του με τόλμη και αποφασιστικότητα. ΣΗΜΕΡΑ, οφείλουμε να κατοχυρώσουμε το ΝΕΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟ και ΕΝΩΤΙΚΟ ρόλο του Κινήματος μας στις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις.

*

*

*

16. Η ΠΡΩΤΗ προϋπόθεση που είναι αναγκαία προς την κατεύθυνση αυτή είναι η σαφής ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ και ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ του ΠΑΣΟΚ στη ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ. Γι' αυτό θα μιλήσουμε πιο αναλυτικά παρακάτω, αλλά πρέπει να πούμε ότι το ΠΑΣΟΚ οφείλει και πρέπει να εκφράσει την προοδευτική στάση στα Ευρωπαϊκά πράγματα. Οφείλει και πρέπει να εργαστεί για μια ενωμένη και προοδευτική Ευρώπη, για μια νέα Ευρωπαϊκή στρατηγική.

Αυτό σημαίνει ότι εντάσσεται στις αναζητήσεις, τις διεργασίες και τα μορφώματα μίας ΝΕΑΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ, που ξεπερνά τις παραδοσιακές αντιφάσεις, τις σχηματικές αντιπαραθέσεις του προοδευτικού κινήματος. Ταυτόχρονα το ΠΑΣΟΚ με πλήρη συνείδηση της εθνικής ιδιαιτερότητας και της ιστορίας του τόπου μας, θεωρεί ακρογωνιαίο λίθο της φυσιογνωμίας του την ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

για τον Ελληνισμό που απαντά ολοκληρωμένα, τόσο στα θέματα ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ, όσο και στα θέματα που αφορούν τον ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ της κοινωνίας της οικονομίας και της παραγωγής.

Εμείς πρέπει να συνδυάσουμε τις εθνικές μας επιδιώξεις με την ευρωπαϊκή πορεία, να αναζητήσουμε μια ευρωπαϊκή πολιτική που να αξιοποιεί και τις εθνικές μας ιδιαιτερότητες. Τέλος, οφείλουμε και πρέπει να δώσουμε περιεχόμενο και νόημα σε μια ΑΝΟΙΧΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ μέσα από θεσμούς, διαδικασίες και όρους ουσιαστικής ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ της ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ. Η μεγάλη αλλαγή για ένα παραγωγικό και σύγχρονο κράτος, ο δημοκρατικός προγραμματισμός και η ανάδειξη των αντιπροσωπευτικών θεσμών στο επίκεντρο ^{των} αποφάσεων για μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική, είναι οι τρεις μεγάλοι συντελεστές αυτής της προσπάθειας. Έτσι οριοθετείται και αναδεικνύεται η σύγχρονη και επίκαιρη σοσιαλιστική πρόταση, απέναντι στη νεο-φιλελεύθερη στρατηγική.

*

* *

17. Η ΔΕΥΤΕΡΗ προϋπόθεση είναι η διαμόρφωση της ΝΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ στη βάση της πραγματικότητας, των αναγκών και των κατευθύνσεων της νέας δεκαετίας. Το ΠΑΣΟΚ ήταν και θα είναι ένα κίνημα που αντλεί τη δυναμική του όχι μόνο από τις ιδέες και το πρόγραμμά του, αλλά και γιατί έχει προοπτική εξουσίας. Δεν υπήρξε κίνημα διαμαρτυρίας και άρνησης ούτε όταν ήταν 13%. Πολύ περισσότερο σήμερα, όταν μέσα από μια ιστορική διαδρομή 16 χρόνων, εκφράζει το 40% του Ελληνικού Λαού.

Η Εθνική Λαϊκή Ενότητα αποτέλεσε για το ΠΑΣΟΚ τη νικηφόρα στρατηγική που το ανέδειξε σε πλειοψηφικό ρεύμα και κόμμα εξουσίας. Η κοινωνική διαστρωμάτωση, οι καταβολές και τα πολιτικά αιτήματα των κοινωνικών δυνάμεων άλλαξαν ουσιαστικά από την δεκαετία του '70 ως τις μέρες μας.

Νέες κοινωνικές δυνάμεις εισέβαλαν δυναμικά στο προσκήνιο, νέες κοινωνικές και πολιτικές εξουσίες και συσχετισμοί

δημιουργήθηκαν στις τοπικές κοινωνίες, νέα συμφέροντα συγκρούονται σήμερα. Η κοινωνική και οικονομική πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ., επιτάχυναν τη συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων κοινωνικών ομάδων που βρίσκονται στο περιθώριο. Αυτές καθορίζουν την πολιτική τους στάση με κριτήρια, την ικανότητα διαχείρισης, τη δυνατότητα διεύρυνσης της συμμετοχής, την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα των κυβερνητικών προτάσεων. Νέα έντονα προβλήματα έκαναν την εμφάνισή τους.

Ποιότητα ζωής, περιβάλλον, οικολογία, ισότητα των φύλων. Νέες αξίες, πρότυπα, και πρακτικές προβάλλονται. Τα μεσαία στρώματα, οι διανοούμενοι, η νεολαία, οι πιο ευαίσθητοι δέκτες αυτών των κραδασμών, αποστασιοποιούνται από τις παραδοσιακές πρακτικές. Τα παραδοσιακά κόμματα προσπαθούν με μεγάλη καθυστέρηση, αναστολές και δυσκολίες να προσαρμοστούν. Και ενώ το ΠΑ.ΣΟ.Κ. "εν δυνάμει" εξέφραζε το ριζοσπαστισμό και είχε πιο μεγάλη δυνατότητα έκφρασης και προσαρμογής, δεν κάλυψε το κενό. Έτσι η νέα κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα βρέθηκε σε αναντιστοιχία με τις πολιτικές δυνάμεις και αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο στην πολιτική κρίση της εποχής.

Για να ξαναγίνει, κατά συνέπεια, πλειοψηφικό ρεύμα το ΠΑ.ΣΟ.Κ., πρέπει να ξεπεράσει τον παραδοσιακό πολιτικό λόγο και να συνδεθεί αυθεντικά με τη νέα κοινωνική πραγματικότητα. Και αυτό απαιτεί ριζική ανατροπή των σχέσεων εξουσίας που δημιούργησε στην πρώτη δεκαετία της παρουσίας του στην πολιτική σκηνή.

*

*

*

18. Η ορολογία "προοδευτικός" και "συντηρητικός", "αριστερός", "κεντρώος" και "δεξιός", που απορρέει από την πολιτική στάση και την κοινωνική πρακτική δεν καταργείται.

Επιτάσει νέες οριοθετήσεις που δεν αντιστοιχούν με παραδοσιακές συμπεριφορές. Οι κοινωνικές συγκλίσεις γύρω από προγραμματικές συμφωνίες, προσδιορίζουν τα ευρύτερα όρια μιας κοινωνικής συναίνεσης προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση.

Και απαιτούν βέβαια συγκεκριμένο και εξειδικευμένο πολιτικό λόγο. Εδώ βρίσκεται το πεδίο αντιπαράθεσης του ΑΥΤΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ, που είναι η συντηρητική πρόταση και που αφήνει στο περιθώριο την κοινωνία, με το ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ. Του νεο-φιλελεύθερου προγράμματος με το νέο κοινωνικό συμβόλαιο.

Αποτελεί για μας η ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ και ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ που έτσι προσδιορίζεται, τη σημερινή έκφραση της Εθνικής Λαϊκής Ενότητας και απαιτεί τον ΑΥΤΟΝΟΜΟ και ΕΝΩΤΙΚΟ ρόλο και λόγο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που να ενδυναμώνει την κοινωνική συνοχή και να διευρύνει σε κάθε κατεύθυνση την πολιτική συναίνεση στη βάση αυτής της ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ.

*

*

*

19. Η ΤΡΙΤΗ προϋπόθεση είναι η ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ που θα μετατρέψει αυτή την κοινωνική δυναμική σε πλειοψηφικό ρεύμα και θα διασφαλίσει την προοπτική της εξουσίας για τις λαϊκές δυνάμεις. Στην πρώτη φάση της ζωής του Κινήματος η ΕΛΕ συνδέθηκε με τη στρατηγική της ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΙΑΣ.

Εδώ και πολύ καιρό έχει ξεκινήσει μια άγονη συζήτηση με επίκεντρο το δίλημμα:

“ αυτοδυναμία ή κυβερνήσεις συνεργασίας ”. Και μάλιστα μέσα στους κόλπους του Κινήματος εκφράστηκαν σχηματικά με δύο εναλλακτικές επιλογές:

Την “αντι-δεξιά” και της “συνεργασίας” με την παραδοσιακή - κυρίως - αριστερά.

Για ένα πλειοψηφικό ρεύμα η αυτοδυναμία είναι ορθός στόχος. Η κατάκτησή της όμως ασφαλώς, εξαρτάται από τη γενικότερη πολιτική συγκυρία και το εκλογικό σύστημα. Γι' αυτό και οι Κυβερνήσεις συνεργασίας αποτελούν λογικό στόχο για το ΠΑ.ΣΟ.Κ. - όταν η αυτοδυναμία δεν είναι εφικτή - υπό τον όρο ότι οι προγραμματικές συγκλίσεις επιτρέπουν τη διαμόρφωση ενός εφικτού κοινού προγράμματος, που δεν αλλάζει την βασική ιδεολογική και πολιτική φυσιογνωμία του Κινήματος.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν υποτάσσεται, δεν συμμετέχει σε καμιά στρατηγική που αναιρεί την ιδεολογική και πολιτική του

αυτονομία και την βασική προγραμματική του πρόταση. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ οφείλει τώρα να ξεπεράσει τα πλαστά διλήμματα. Δεν πρέπει να έχουμε ψευδαισθήσεις για την στρατηγική των άλλων κομμάτων και τις πολιτικές τους επιλογές. Να οργανώσουμε τώρα την αυτόνομη παρέμβαση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στις πολιτικές εξελίξεις, με σύγχρονο και τολμηρό πολιτικό λόγο για τη δημιουργία του νέου πλειοψηφικού ρεύματος, ενσωματώνοντας όλες τις τάσεις και τις δυνάμεις του προοδευτικού κινήματος στη νέα αυτόνομη πολιτική στρατηγική.

20. Εχουμε πεί και το εννοούμε ότι θα ασκήσουμε υπεύθυνη, μαχητική και σθεναρή πολιτική σε όλους τους χώρους:
στη Βουλή, στο Μαζικό Κίνημα, στους θεσμούς.

Θα κρίνουμε και θα ελέγχουμε την Κυβέρνηση κάθε μέρα, κάθε ώρα, σε όλους τους Τομείς.

Ταυτόχρονα, σε κάθε Τομέα θα προτείνουμε τη δική μας διαζευτική λύση, τη δική μας θετική διεξοδο.

Υπάρχουν ζητήματα όπως τα εθνικά θέματα, η οικονομική πολιτική, ο πολιτικός αυταρχισμός του κράτους της νεο-Δεξιάς, η πορεία των θεσμών και του κράτους πρόνοιας, που βρίσκονται στο επίκεντρο της δικής μας προσπάθειας και στα οποία θα κρατήσουμε αταλάντευτη στάση.

Ταυτόχρονα δεν θα διστάσουμε να αποδεχτούμε και να ενισχύσουμε κάθε προσπάθεια που αποτελεί θετικό βήμα στην υλοποίηση της πολιτικής και των θεσμών που εμείς προτείναμε και ψηφίσαμε ή και αποδέχτηκε η Οικουμενική Κυβέρνηση. Τα μέτρα για την Αθήνα, για το νέος, η εφαρμογή των νόμων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το Περιβάλλον και τη Χωροταξία, είναι επιλογές που με οποιοδήποτε κόστος πρέπει να γίνουν πράξη.

Ρήξεις και συγκρούσεις γίνονται μόνο με γνώμονα τα συμφέροντα των εργαζομένων και του τόπου και πάνω σε εναλλακτικές προτάσεις. Η ενότητα στη βάση μέσα σε κάθε θεσμό, σε κάθε μαζικό φορέα με κριτήριο τις σύγχρονες ανάγκες, υπαγορεύει τα όρια της συναίνεσης και της ρήξης.

Στη Βουλή η υπεύθυνη αντιπολίτευση δεν εξαντλείται στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και την προστασία των κοινωνικών κατακτήσεων. Προχωρεί πολύ πιο πέρα στη χάραξη της πολιτικής και την έκφρασή της στο Λαό. Οι αναγκαίες τομές στη διάταξη της Οργάνωσης και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας προχωρούν αμέσως.

21. Ο τελικός μας στόχος είναι η διαμόρφωση της ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ μας ΠΡΟΤΑΣΗΣ που θα εκφράσει τη ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ. Μπροστά μας έχουμε εκλογικές αναμετρήσεις σε κρίσιμους θεσμούς όπως είναι οι Συνεταιρισμοί και - βέβαια - οι Δημοτικές Εκλογές του Φθινοπώρου, για τον 1ο και 2ο βαθμό Αυτοδιοίκησης.

Παράλληλα οι διεκδικήσεις των εργαζομένων και η προσπάθεια αναίρεσης των αλλαγών στην Εκπαίδευση και την Υγεία θα ενταθούν γρήγορα. Οι θεσμοί δεν είναι για μας ένας "πολιορκητικός κριός" στην πολιτική εξουσία.

Είναι αυτόνομοι χώροι άσκησης πολιτικής με τη δική τους φυσιογνωμία και με τεράστια επίπτωση στην κοινωνική ζωή των πολιτών. Ο αγώνας μας πρέπει να οργανωθεί κάτω από την αδήρριτη ανάγκη υπεράσπισης των θεσμικών κατακτήσεων και διεύρυνσης της λαϊκής συμμετοχής. Ταυτόχρονα θα υπερασπίσουμε πρόσωπα και θεσμούς από την επίθεση ηθικής σπίλωσης και κοινωνικής ακύρωσης που σήμερα επιχειρείται με όλα τα μέσα από τη Δεξιά.

Δ. ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ - ΠΑ.ΣΟ.Κ.

22. Με το ΣΥΝΕΔΡΙΟ του, το Κίνημά μας πρέπει, και μπορεί να υπερβεί την "ιστορική ισορροπία" που το κίνησε σε ολόκληρη την πρώτη περίοδο της ζωής του. Κατά συνέπεια είναι ένα ΣΥΝΕΔΡΙΟ Ανανέωσης, στις ιδέες, στη στρατηγική, στην πολιτική, στην πρακτική, στα πρόσωπα, στην κουλτούρα και τον πολιτισμό. Η μόνη ουσιαστική κατοχύρωση αυτής της προοπτικής, είναι να μετεξελιχθεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε ένα Σύγχρονο, Ανοικτό, Δημοκρατικό Θεσμό, με πλήρως κατοχυρωμένες και θεσμοποιημένες λειτουργίες που αφορούν:

- τη διαμόρφωση των θέσεων και του προγράμματος,
- τη χάραξη, την άσκηση και τον έλεγχο της πολιτικής,
- τη δημοκρατική επιλογή των προσώπων που ασκούν την πολιτική.

23. Το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ. οφείλει και πρέπει να παραμείνει ΚΙΝΗΜΑ όσον αφορά τη ΝΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ και τη δυναμική του. Οφείλει και πρέπει όμως ταυτόχρονα να γίνει ΚΟΜΜΑ με εκσυγχρονισμό των λειτουργιών του, με πλήρη κατοχύρωση των αποφάσεων των συλλογικών του οργάνων, με ουσιαστική αποκέντρωση των πολιτικών επιλογών, στις παρακάτω βαθμίδες, με ισχυρή οικονομική αυτοτέλεια.

ΑΝΟΙΧΤΟ στην κοινωνία για να εκφράσει τον πλούτο, την διαφορετικότητα και τις επιμέρους επιδιώξεις ευρύτατων κοινωνικών δυνάμεων. ΕΝΙΑΙΟ στη δομή και τη λειτουργία για να εκφράσει την ενότητα των διαφορετικών μορφών της δράσης του. Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να γίνει ένας επαγγελματικός μηχανισμός στην πολιτική ζωή, με αμετακίνητες σταθερές, προσηλωμένες σε ξεπερασμένα δόγματα. Γι' αυτό η αρχή της εναλλαγής, ανακλητότητας των στελεχών, της αυτονομίας στη δράση "ευαίσθητων" χώρων (π.χ. Νέα Γενιά, Γυναίκα) απαιτούν και αντίστοιχες θεσμικές και οργανωτικές επιλογές.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι θεσμός ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ στη λειτουργία, τη συμμετοχή, το διάλογο, την εσωτερική δημοκρατία, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ στο σχεδιασμό και τη δράση της πολιτικής.

Η κατοχύρωση της ιστορικής μας προοπτικής δένεται στενά με αυτό το Συνέδριο, τον Ανοιχτό και Δημοκρατικό του χαρακτήρα. Η συμμετοχή όλων των ρευμάτων που συνιστούν ιστορικά τη δημοκρατική παράταξη, όλων των κοινωνικών δυνάμεων που συνθέτουν τη νέα πραγματικότητα, όλων των στελεχών με προσφορά στους λαϊκούς αγώνες, είναι απολύτως απαραίτητη.

Μαζί θα σκεφτούμε, συλλογικά θα αποφασίσουμε, και τολμηρά θα κατοχυρώσουμε στα πολιτικά μας ντοκουμέντα και στις διατάξεις του Καταστατικού το νέο ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΙΣΙΟΔΟΞΟΙ ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΛΜΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΜΠΡΟΣ:

ΕΙΜΑΣΤΕ ΒΕΒΑΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΝΙΚΗΦΟΡΑ ΠΟΡΕΙΑ μας.

II.

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ.

Εχουμε αναλύσει γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μέσα στις νέες συνθήκες και τα νέα δεδομένα, οφείλει να ενισχύσει αποφασιστικά την αυτόνομη στρατηγική του και την αυτόνομη πορεία του. Γιατί οφείλει να δώσει έμφαση στην εναλλακτική πρότασή του και στο διαζευκτικό του πρόγραμμα που μπορεί και πρέπει να αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη και επιθετική απάντηση στο νεο-φιλελεύθερο πρόγραμμα της Ν.Δ., στο νεοσυντηρητισμό και νεοαυταρχισμό της δεξιάς.

Αυτή ήταν, είναι και θα είναι η στρατηγική και η προοπτική ενός μεγάλου δημοκρατικού, προοδευτικού και σοσιαλιστικού ρεύματος που έχει αποδείξει ότι μπορεί να εκφράζει ένα ρεύμα κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας. Ένα ρεύμα ικανό και να διεκδικεί και να ασκεί την εξουσία και τη διακυβέρνηση της χώρας.

Είναι όμως σκόπιμο και αναγκαίο, ύστερα από τους διάφορους σχολιασμούς που έγιναν, να διασαφηνίσουμε ακόμα περισσότερο τις θέσεις μας, τη στρατηγική μας, τη φυσιογνωμία μας.

1. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε, έχει και θα πρέπει να έχει πάντα το στόχο να αναδεικνύεται μέσα από την λαϊκή ετυμηγορία πρώτο κόμμα. Να πρωταγωνιστεί στις εξελίξεις και να έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων.

Ο στόχος μας αυτός δεν έχει και δεν είναι νοητό να έχει όριο ποσοστού προς τα πάνω. Εάν διεκδικούμε τη μεγαλύτερη δυνατή νίκη χωρίς όρια, σαφώς διεκδικούμε, επίσης, και την αυτοδυναμία.

Κατά συνέπεια ο στόχος της αυτοδυναμίας για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ήταν και παραμένει ορθός εκλογικός στόχος.

Ομως, έχουμε πεί και επιμένουμε, ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. θέλει με το κυβερνητικό του πρόγραμμα να εκφράσει τη δυνατή μεγαλύτερη κοινωνική συναίνεση. Γι' αυτό μιλήσαμε και στο παρελθόν και

---

* Τα βασικά σημεία του κειμένου αυτού είναι από τις παρεμβάσεις του Α.Γ. Παπανδρέου στη δεύτερη μέρα της 33ης Συνόδου. Εμπεριέχει επίσης και τις προτάσεις του Ε.Γ. που έγιναν δεκτές από την Κ.Ε.

μιλάμε και σήμερα για ένα ολοκληρωμένο μεταρρυθμιστικό σχέδιο που θα εκφράζει ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο με προοπτική.

Εχουμε τονίσει και άλλες φορές ότι στην κρίση που διέρχεται πολιτικά, οικονομικά και εθνικά η χώρα μας είναι απαραίτητο να υπάρχει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, συναίνεση.

Μετά την έκφραση της λαϊκής ετυμηγορίας - στις όποιες εκλογές - και με δεδομένη στην περίπτωση αυτοδυναμίας, την αυτοδυναμία μας, αν υπάρχουν δυνάμεις στο Κοινοβούλιο που θέλουν να εκφράσουν μια μακρόπνοη αλληλεγγύη, αναζητώντας βιώσιμες προγραμματικές συγκλίσεις, που δεν αναιρούν τις βασικές προγραμματικές θέσεις της κυβέρνησης - της κυβέρνησης που έχει αυτοδυναμία - είμαστε ανοιχτοί να συζητήσουμε. Αυτό πρέπει να είναι σαφές. Η πόρτα δεν είναι ποτέ κλειστή. Και ίσως αυτό να ήταν μια παρεξήγηση αλλά αυτή ήταν πάντα η θέση μας - δεν είναι καινούργια.

Αυτή η θέση μπορεί να γίνει πραγματικότητα στο μέτρο που οι άλλες πολιτικές δυνάμεις είναι ώριμες, φερέγγυες και αξιόπιστες για μια κυβερνητική συνεργασία και αλληλεγγύη, με σύγχρονο και προοδευτικό πρόγραμμα.

2. Σε περίπτωση που ο λαός με την ετυμηγορία του δεν δώσει στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. την κοινοβουλευτική αυτοδυναμία, αλλά, ως πούμε, μια μεγάλη πλειοψηφία, τότε οι κυβερνήσεις συνεργασίας είναι μονόδρομος. Τότε οι κυβερνήσεις συνεργασίας αποτελούν τόσο για το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όσο και για τις άλλες δυνάμεις, μόνο επιθυμητή κατάσταση, αλλά εθνική και πολιτική λύση ευθύνης και ανάγκης, με συγκεκριμένο όμως εθνικό, πολιτικό και οικονομικό πρόγραμμα, σε προοδευτική πάντα κατεύθυνση.

3. Η διαδρομή μας και η πορεία μας έχει αποδείξει, ότι η αυτόνομη στρατηγική μας και η αυτόνομη πορεία μας αποτελεί μια δικαιωμένη πολιτική.

Πρέπει να δώσουμε έμφαση σ' αυτή τη θέση γιατί ποτέ στα 16, περίπου, χρόνια της ζωής του Κινήματός μας, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν σκέφτηκε και σε καμιά περίπτωση δεν προώθησε, τόσο την ιδέα του λαϊκού μετώπου με προεκλογικό κοινό πρόγραμμα, όσο και τα διάφορα σενάρια για κεντροδεξιές κυβερνήσεις.

Το ΠΑΣΟΚ αναδείχτηκε, γιγαντώθηκε και υπάρχει ως Κίνημα ενωμένο, δυνατό και σύγχρονο, ως ένα Κίνημα πατριωτικό, δημοκρατικό και σοσιαλιστικό. Αυτό δείχνει η δική μας ιστορική διαδρομή.

Η δύναμή μας πηγάζει από τις ιστορικές καταβολές, από τις κοινωνικές μας αναφορές και από τους πολιτικούς μας αγώνες, από το πρόγραμμά μας, από τις ιδέες μας, από την ίδια την προοπτική μας.

Εκφράσαμε και μπορούμε να εκφράσουμε ένα δυναμικό και ριζοσπαστικό ρεύμα πλειοψηφίας, δημιουργώντας και διευρύνοντας την κρίση ταυτότητας, ιδεολογίας και σχεδίου και στην παραδοσιακή συντηρητική δεξιά και στο παραδοσιακό κέντρο και στην παραδοσιακή αριστερά.

Αυτό το κίνημα οφείλουμε να βρούμε και να πιάσουμε και πάλι σήμερα, μέσα στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και παγκόσμια.

Διατηρήσαμε και οφείλουμε να ενισχύουμε κάθε μέρα και κάθε στιγμή την πολιτική και ιδεολογική μας αυτονομία και τη δική μας εναλλακτική και διαζευκτική προγραμματική μας πρόταση.

4. Είναι αναγκαίο ακόμα να αποσαφηνίσουμε και τη θέση μας για το εκλογικό σύστημα, γιατί κάποιοι, άθελα πιθανώς, θέλησαν να δημιουργήσουν εντυπώσεις και συγχύσεις. Υπήρξε (χθές) η γενική και θεωρητική διατύπωση ότι το θέμα της αυτοδυναμίας εξαρτάται από την πολιτική συγκυρία, αλλά και από το εκλογικό σύστημα. Δεν υπήρξε όμως καμμιά ειδική αναφορά για το εκλογικό σύστημα ή τη θέση του ΠΑΣΟΚ πάνω στο θέμα αυτό. Η θέση του ΠΑΣΟΚ είναι, ήταν και είναι δεδομένη.

Εμμένουμε στον υπάρχοντα εκλογικό νόμο γιατί είναι δίκαιος πολιτικά και γιατί μπορεί να δώσει ουσιαστικές διεξόδους εφ' όσον ο λαός το θέλει. Μπορεί να συμβάλλει και να διασφαλίζει και την πολιτική σταθερότητα αλλά και τις αναγκαίες πολιτικές και κοινωνικές συναινέσεις.

Οι απόψεις μας για την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα αυτού του εκλογικού συστήματος έχουν κατατεθεί στην εισηγητική έκθεση και βέβαια τις επαναλάβαμε κατά κόρον στον εκλογικό μας αγώνα.

Βεβαίως, υπάρχει και το θέμα της κατάργησης του συν ένα (+1) και εκεί η θέση μας είναι δεδομένη για την κατάργησή του. Δυστυχώς άλλοι, που πιστεύαμε ότι είχαν δεδομένη τη θέση τους δεν ανταποκρίθηκαν.

Κατά συνέπεια, είναι αφελή τα δημοσιεύματα για τη δήθεν στροφή του ΠΑΣΟΚ ως προς το εκλογικό σύστημα, για τη δήθεν αποδοχή της ενισχυμένης αναλογικής.

Σήμερα, η Ν.Δ. δεν διαθέτει, και ελπίζουμε να μην διαθέτει ποτέ, την πλειοψηφία για την αλλαγή του εκλογικού συστήματος. Σε κάθε απόπειρά της να αλλάξει τον εκλογικό νόμο, που και η ίδια εψήφισε, εμείς θα εκφράσουμε τη ριζική μας αντίθεση και άρνηση μαζί με όλες τις κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις, μαζί με όλους τους πολίτες που θέλουν και απαιτούν ένα σύγχρονο και δημοκρατικό και δίκαιο τρόπο διακυβέρνησης.

5. Η αυτόνομη στρατηγική και η αυτόνομη πορεία μας συνδέεται άρρηκτα με μια ενωτική πολιτική και με μια ανοιχτή δημοκρατική δράση. Το ΠΑΣΟΚ, με τις πρωτοβουλίες του, τις παρεμβάσεις του και τις προτάσεις του, θα διαμορφώνει πάντα εκείνες τις γόνιμες συνθήκες που μπορούν να γεννήσουν και να κατοχυρώσουν τις ευρύτερες δυνατές προσεγγίσεις και συνεργασίες καθώς και την κοινή δράση σε όλους τους κοινωνικούς χώρους και σε όλους τους θεσμούς.

Αυτή η πρόταση απευθύνεται σε όλες τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις, σε όλους τους πολίτες που θέλουν να απαντήσουν αυτόνομα, ενωτικά και αποτελεσματικά στην επέλαση του νεοφιλελευθερισμού που απειλεί να ανατρέψει τις δημοκρατικές και κοινωνικές κατακτήσεις, προτείνοντας ταυτόχρονα - και αναφερόμαστε στο Κίνημά μας - την άλλη λύση σε όλους τους τομείς.

- * για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους θεσμούς της λαϊκής συμμετοχής.
- * για την ανάπτυξη, την οικολογική ισορροπία και την ποιότητα ζωής.
- * για το συνδικαλιστικό κίνημα των εργαζομένων
- * για τους κοινωνικούς φορείς των μικρομεσαίων και των επιστημόνων.
- * για τους συνεταιρισμούς και την αγροτική πολιτική
- * για τους νέους και τις γυναίκες

Σ' αυτή την περίοδο στους θεσμούς και στους κοινωνικούς χώρους υπάρχει ένα κρίσιμο τέστ για τη θέληση και τη συνέπεια των πολιτικών δυνάμεων, των κοινωνικών φορέων και των ίδιων των πολιτών.

6. Εχουμε προσδιορίσει, από την πρώτη στιγμή, ότι θα ασκήσουμε μια σθεναρή και υπεύθυνη πολιτική μέσα στη Βουλή. Εχουμε τονίσει επίσης, ότι θα ενισχύσουμε την αυτόνομη στάση μας και στην αυστηρή κριτική και στον έλεγχο του κυβερνητικού έργου και στην προβολή της εναλλακτικής πρότασης.

Οπου υπάρχουν δυνατότητες για κοινή και εποικοδομητική στάση είμαστε έτοιμοι να ενώσουμε τη φωνή μας και με άλλες δυνάμεις.

7. Κάναμε, χθές, μια κριτική για τη στάση, για την πολιτική και για την προοπτική της παραδοσιακής αριστεράς και του Συνασπισμού.

Δε μπορεί να πάρουμε τίποτα πίσω από αυτές τις κριτικές παρατηρήσεις.

Ομως δεν αμφισβητούμε ότι στον Συνασπισμό υπάρχουν δυνάμεις που αγωνίζονται να δημιουργήσουν προϋποθέσεις για μια αξιόπιστη προοπτική συνεργασίας με προοδευτική κατεύθυνση. Ασφαλώς το αναγνωρίζουμε. Εάν θα είναι τελεσφόρα ή όχι δεν είναι θέμα δικό μας.

8. Εχουμε επισημάνει με έμφαση πολλές φορές, ότι η αυτόνομη στρατηγική και η αυτόνομη πορεία του ΠΑΣΟΚ είναι συνδεδεμένη άρρηκτα:

α. Με τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζει η χώρα μας, η κοινωνία μας και η οικονομία μας μπροστά στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Πρέπει να τονίσουμε ότι η σημερινή κυβέρνηση δεν διαθέτει ούτε πρόγραμμα, ούτε πυξίδα γι' αυτή την πορεία.

β. Με την ιδιαιτερότητα του ελληνισμού και τα ανοιχτά μεγάλα εθνικά προβλήματα της χώρας μας. Θα έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε γι' αυτά και άλλες φορές και πιο αναλυτικά αλλά δεν πρέπει να αποκρύψουμε μια βαθιά

ανησυχία, για την πορεία την οποία έχει επιλέξει στα εθνικά θέματα η κυβέρνηση της Ν.Δ.

γ. Με την ανάγκη να διαμορφώσουμε και να εκφράσουμε ένα ολοκληρωμένο μεταρρυθμιστικό σχέδιο, για το παρόν και το μέλλον της κοινωνίας, της οικονομίας και των θεσμών.

Αυτό το σχέδιο είναι η θετική μας πρόταση προς τους πολίτες, γιατί θέλουμε να στηριχθεί σ'ένα κοινωνικό συμβόλαιο με προοπτική. Αυτό το σχέδιο οφείλει να περιγράφει το πρόγραμμά μας, τις θέσεις και τις προτεραιότητές μας, για το δημοκρατικό εκσυγχρονισμό, για τις διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία μας, για τους μετασχηματισμούς που μπορούν να εξασφαλίσουν μια οικονομία ισχυρή και ανταγωνιστική, μια κοινωνία δίκαιη, σύγχρονη και παραγωγική. Μια Ελλάδα ισχυρή και δημιουργική.

*

* *

9. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση οι εθνικές αποφάσεις θα παίζουν μικρότερο ρόλο απ'ότι οι αποφάσεις οι κοινοτικές. Είναι μια πραγματικότητα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε. Κι αυτό σημαίνει ασφαλώς, πρώτ'απ'όλα μια διεκδικητική στάση της χώρας μας έντονη, καθημερινή σαν κι αυτή που ασκήσαμε τα οχτώ χρόνια που κυβερνήσαμε τη χώρα.

Αλλά σημαίνει και κάτι άλλο. Ότι θα πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας με την Ευρωπαϊκή Αριστερά που παίρνει νέα μορφή, νέο σχήμα, νέο δυναμισμό με τις πανευρωπαϊκές εξελίξεις.

Είναι αναγκαίο στο μέτρο που οι αποφάσεις μετατίθενται από την Αθήνα στις Βρυξέλλες, στο μέτρο εκείνο, οι δυνάμεις της προόδου, στον ευρωπαϊκό χώρο πρέπει να είναι έτοιμες εκείνες να παίξουν τον αποφασιστικό, τον κρίσιμο ρόλο στην πορεία της Ευρώπης. Γιατί παραμένει, τόσο στην Ελλάδα όσο και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης ανοιχτό το θέμα του "ποιά πορεία"; Τη νεοφιλελεύθερη, τη συντηρητική, που αγνοεί τον άνθρωπο, τις κοινωνικές κατακτήσεις, την κοινωνία αλληλεγγύης, το περιβάλλον, τη ζωή την ίδια ή την πορεία των προοδευτικών δυνάμεων, στις οποίες ανήκουμε.

Και σ'αυτή τη μάχη πρέπει να δίνουμε το "παρών" γιατί είναι μια κρίσιμη μάχη. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε πλήρως ότι η παρουσία μας σ'αυτό το χώρο, η καθημερινή και ζωντανή παρουσία μας, είναι προϋπόθεση για την επίλυση των θεμάτων που αφορούν άμεσα το εσωτερικό της χώρας μας.

Πολύ σύντομα μια αντιπροσωπεία του ΠΑΣΟΚ, με επικεφαλής τον Πρόεδρο Α.Γ.Παπανδρέου θα επισκεφθεί το Κάιρο. Εκεί συναντώνται οι αρχηγοί των κομμάτων που ανήκουν στη Σοσιαλιστική Διεθνή. Το ουσιαστικό αντικείμενο θα είναι η Μεσόγειος και η Μέση Ανατολή. Για το ΠΑΣΟΚ όμως έχει ένα πρόσθετο ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί εκεί θα παρθεί η απόφαση του να γίνουμε πλήρες μέλος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς, βεβαίως υπό την αίρεση της επικύρωσης από το Συνέδριό τους -το οποίο είναι σε δυο χρόνια, περίπου- αλλά και από το δικό μας Συνέδριο. Θα γίνουμε όμως πλήρες μέλος αμέσως.

*

*

*

10. Επανερχόμαστε στο θέμα των εκλογών, επειδή φαίνεται να έχει υπάρξει άγονος, εν μέρει, διάλογος. Είναι σαφές ότι ισχύουν οι παλαιότερες αποφάσεις και εκτιμήσεις μας που αφορούν την ιστορική μας διαδρομή, τη συνολική μας πορεία και τα αίτια που οδήγησαν το ΠΑΣΟΚ στη σημερινή πραγματικότητα.

Σέ ότι αφορά τα 8 χρόνια της διακυβέρνησης αλλά και την πορεία μας, υπήρξε η 29η Σύνοδος της Κ.Ε. στην Ανάβυσσο. Εκεί υπήρξαν και διαπιστώσεις και αποφάσεις, οι οποίες ισχύουν εξίσου και σήμερα. Πρέπει όμως να εξετάσουμε γιατί ύστερα από μια άνοδο του ΠΑΣΟΚ σημαντικότερη -όταν σκεφθεί κανείς τα καταγιστικά πυρά διεθνώς και εγχώρια εναντίον του ΠΑΣΟΚ- τι συνέβη μετά τη σημαντικότερη πολιτικά άνοδο -γιατί δεν είναι φθίνουσα η πορεία υπήρξε άνοδος το Νοέμβριο- γιατί είχαμε παλινδρόμηση στις εκλογές της 8ης του Απρίλη. Αυτό είναι ένα θέμα, χωρίς να αγνοούμε το παρελθόν και τη συνολική πορεία μας, που πρέπει να μας απασχολήσει όλους σοβαρά.

Για τα αποτελέσματα των εκλογών του Απριλίου υπάρχουν ορισμένες εκτιμήσεις μας όπως περιέχονται στην εισήγηση που παρουσίασε ο Π.Αυγερινός.

Οι εκτιμήσεις αυτές αποτελούν μια πρώτη προσέγγιση, που ασφαλώς χρειάζεται ακόμα πεισσότερη συστηματική ανάλυση και παρά πέρα επεξεργασία.

Ίσως αυτή η εξειδικευμένη εμβάθυνση, που πρέπει να γίνει με τη συνεργασία και των Ν.Ε. και Τ.Ε., να διαφοροποιήσει κάποιες αρχικές διαπιστώσεις και κάποια πρώτα αποτελέσματα.

Κάτω όμως από τις σημερινές συνθήκες αυτή η πρώτη προσέγγιση έχει οπωσδήποτε μια σημαντική αξία για τον προβληματισμό μας σ'ότι αφορά τα δυσμενή αποτελέσματα και τη μείωση της δύναμης μας τον Απρίλιο.

Χρειάζεται ίσως κάποια ειδική μνεία για την οικουμενική κυβέρνηση. Υπήρξε επιλογή εθνικής ανάγκης και πεδίο σύγκρισης και αναμέτρησης της παρουσίας και της πρακτικής των κομμάτων. Δεν πρέπει να υποτιμήσουμε ούτε την ορθότητα αυτής της επιλογής, εκτιμώντας εκ των υστέρων και εκ του αποτελέσματος, ούτε τα αποτελέσματά της.

Απλά δεν υπήρξαν τόσα και σε τέτοια έκταση που οι τόσο γρήγορες εκλογές, τον Απρίλιο, θα επέτρεπαν στο ΠΑΣΟΚ να γίνει ξανά πλειοψηφικό ρεύμα, υπερνικώντας την κυρίαρχη απαίτηση για "επιτέλους κυβέρνηση". Γι'αυτό το αποτέλεσμα του Απρίλη μπορεί να είναι απλώς, μια προσωρινή υπόθεση. Εξαρτάται από μας βεβαίως.

Το μήνυμά μας τώρα, πράγματι είναι "ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ". Ένα μήνυμα που αν το συλλάβουμε σωστά θα αποτελέσει την αφετηρία και για νικηφόρα πορεία. Δεν αρκεί, όμως, να το συλλάβουμε. Πρέπει και να δράσουμε.

*

*

*

11. Έχουμε όλοι μας καταστήσει σαφές ότι στο Συνέδριο θα αποφασίσουμε για την νέα μορφή του ΠΑΣΟΚ.

Είναι ανάγκη να αποφασίσουμε για την νέα μορφή του ΠΑΣΟΚ. Αυτό σημαίνει ότι θα ασχοληθούμε:

- με την νέα ιδεολογική και πολιτική Διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ, κάτι που ελπίζουμε να πλησιάζει σε ποιότητα τη Διακήρυξη της 3ης του Σεπτέμβρη.
- τις προγραμματικές μας θέσεις
- την αναμόρφωση του καταστατικού μας, ώστε να προσδιορίσουμε την συλλογική και δημοκρατική λειτουργία όλων ανεξαιρέτα των οργάνων του Κινήματος, αλλά και τη φωνή του απλού μέλους.

Μόνον έτσι θα εξασφαλίσουμε ότι το Συνέδριο θα προσδώσει στο Κίνημα μια νέα δύναμη.

*

*

*

12. Με δεδομένη την αυτόνομη στρατηγική και την αυτόνομη πορεία του Κινήματός μας και με δεδομένη την άρνησή μας για οποιαδήποτε κεντροδεξιά σενάρια και σχήματα, θεωρούμε αναγκαίο, ενόψει των συνεδριακών διαδικασιών να επεξεργαστούμε και να εμβαθύνουμε τις θεωρητικές μας αναλύσεις για το ζήτημα των κοινωνικών και των πολιτικών συμμαχιών.

ΙΙΙ. 2ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ - ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ - ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ

1. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η κατεύθυνση και το χρονοδιάγραμμα για το 2ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ είναι το εξής:

- α. Συμφωνα με πρόσφατες αποφάσεις της Κ.Ε., το επόμενο ΣΥΝΕΔΡΙΟ μας, πρέπει να γίνει προ των Δημοτικών εκλογών, και να είναι ένα ΑΝΟΙΧΤΟ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, που θα διαμορφώσει τον ουσιαστικό διάλογο και την πλατιά συμμετοχή σε όλα τα μέλη του ΠΑΣΟΚ.
- β. Για την πραγματοποίηση του ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ η Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ επικύρωσε τις αποφάσεις των Συνόδων της για τη συγκρότηση ενός ευρύτερου της Κ.Ε. οργάνου, της Κ.Ο.Ε.Σ. Σ' αυτήν ανέθεσε την ευθύνη συντονισμού και καθοδήγησης της πορείας και των διαδικασιών για το ΣΥΝΕΔΡΙΟ.
- γ. Είναι αυτονόητο ότι ο Πρόεδρος, η Κ.Ε. και το Ε.Γ., θα έχουν την ευθύνη, σύμφωνα με τις καταστατικές αρμοδιότητές τους, για την πολιτική δουλειά σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Κινήματος.
- δ. Η Κ.Ο.Ε.Σ. συντονίζει τη λειτουργία της με την εκλογή και τη συγκρότηση μίας Γραμματείας. Σ' αυτή συμμετέχουν ο Πρόεδρος και το Ε.Γ.
- ε. Όλα τα μέλη της Κ.Ο.Ε.Σ. κατανέμονται σε τρεις ομάδες εργασίας, οι οποίες επεξεργάζονται τα σχέδια των εξής εισηγήσεων:
  - Σχέδιο Διακήρυξης
  - Σχέδιο Πολιτικών Θέσεων
  - Σχέδιο Εισήγησης για μια νέα Οργάνωση και για το Νέο Καταστατικό.
- στ. Επίσης τα μέλη της Κ.Ο.Ε.Σ. συγκροτούν κλιμάκια για την Οργάνωση και την προώθηση του Προσυνεδριακού διαλόγου μέσα

και έξω από την Οργάνωση. Η Κ.Ο.Ε.Σ. επίσης συμβάλλει στη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών για την ουσιαστική συμμετοχή στη διαδικασία όλων των μελών του ΠΑΣΟΚ.

- ζ. Η Κ.Ο.Ε.Σ. μετά την πρώτη συνεδρίασή της, ανοίγει την προσυνεδριακή δουλειά, απευθύνει κάλεσμα για ουσιαστική συμμετοχή σε όλη την οργάνωση και τα μέλη του Κινήματος που διασφαλίζει μέσα από διαφανείς δημοκρατικές διαδικασίες τη συμμετοχή τους στις διάφορες φάσεις της πορείας για το ΣΥΝΕΔΡΙΟ με τη διάθεση αντίστοιχης ΚΑΡΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ.

Πιό συγκεκριμένα το χρονοδιάγραμμα των παραπέρα διαδικασιών είναι ενδεικτικά:

- α. Μέσα στο Μάιο 1η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ Κ.Ο.Ε.Σ.

Στη συνεδρίαση αυτή δημιουργούνται οι τρεις ομάδες εργασίας της Κ.Ο.Ε.Σ. για την επεξεργασία των σχεδίων εισήγησης. Τα σχέδια εισηγήσεων θα πρέπει να δοθούν στη δημοσιότητα κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.

- β. Ακόλουθεί μέχρι και τις 19 Αυγούστου 1990 προσυνεδριακός διάλογος κατά θέμα σε όλα τα πρωτοβάθμια επίπεδα της Οργάνωσης και μέσα στην κοινωνία.

- γ. Τα Σαββατοκύριακα 25-26 Αυγούστου και 1-2- Σεπτεμβρίου 1990 θα διεξαχθούν οι Νομαρχιακές και Τομεακές Συνελεύσεις σε όλη την Ελλάδα, για την ανάδειξη των νέων Νομαρχιακών και Τομεακών Οργάνων του Κινήματος, η ανάδειξη των αντιπροσώπων για το ΣΥΝΕΔΡΙΟ, καθώς και η ανάδειξη των Επαρχιακών Γραφείων και Γραφείων Πόλης.

Για τη συμμετοχή στις προσυνεδριακές και συνεδριακές διαδικασίες η απόκτηση από τα μέλη του ΠΑΣΟΚ της ΚΑΡΤΑΣ ΜΕΛΟΥΣ είναι απαραίτητη προϋπόθεση.

2. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ (Κ.Ο.Ε.Σ.)

Στην Κ.Ο.Ε.Σ. συμμετέχουν.

1. Τα μέλη της Κ.Ε. και του Πειθαρχικού Συμβουλίου.
2. Οι βουλευτές και Ευρωβουλευτές του Κινήματος.
3. Εκλεγμένοι εκπρόσωποι των Ν.Ε. και των Τ.Ε. και των οργανώσεων της Νεολαίας.

Κάθε Ν.Ε. και Τ.Ε. συμμετέχει στην Κ.Ο.Ε.Σ. με ένα εκπρόσωπο.

Ειδικά για τις Νομαρχιακές και Τομεακές Οργανώσεις με μεγάλο αριθμό μελών θα προβλεφθεί μεγαλύτερη εκπροσώπηση.

4. Πολιτικά στελέχη που διετέλεσαν.
  - α. Μέλη της Κ.Ε.
  - β. Βουλευτές κατά τις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις.
  - γ. Στελέχη των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ καθώς και στελέχη που συμμετέχουν δραστήρια στις καθοδηγητικές επιτροπές του Κινήματος.
5. Προβεβλημένα στελέχη από τους θεσμούς, τους μαζικούς χώρους και τα κοινωνικά κινήματα.
6. Στελέχη που συμπορεύονται με το ΠΑΣΟΚ στα πλαίσια της Δημοκρατικής Συμπαράταξης.

Ο αριθμός των μελών της Κ.Ο.Ε.Σ. από της κατηγορίες 4,5,6, θα είναι περίπου 120.

Είναι σαφές ότι για την ένταξη όλων αυτών των στελεχών στην Κ.Ο.Ε.Σ. υπάρχει μια θεσμική αναφορά που αποτελεί, ταυτοχρόνως, και το αντικειμενικό κριτήριο για την επιλογή τους.

Πρίν τη διαμόρφωση της οριστικής σύνθεσης της Κ.Ο.Ε.Σ. και πρίν τη δημοσίευσή της ενημερώνονται τα μέλη της Κ.Ε.

3. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Κ.Ο.Ε.Σ.

Η Γραμματεία της Κ.Ο.Ε.Σ. αποτελείται από τον Πρόεδρο του Κινήματος, το Ε.Γ. και από τα μέλη της Κ.Ο.Ε.Σ. που εκλέγονται για τη γραμματεία ως εξής:

- α. Πέντε μέλη από την Κοινοβουλευτική Ομάδα.
- β. Ένα από τους Ευρωβουλευτές.
- γ. Ένα από το Πειθαρχικό Συμβούλιο.
- δ. Εφτά μέλη από τους εκλεγμένους εκπροσώπους των Ν.Ε. και Τ.Ε.

Επίσης στη γραμματεία μετέχουν επτά έως δέκα εκπρόσωποι από τις κατηγορίες 4,5, και 6.

Η γραμματεία έχει την ίδια διάταξη που έχει η Κ.Ο.Ε.Σ. κατά επιτροπές.

Την ευθύνη για το γενικότερο συντονισμό της Γραμματείας έχει ο Πρόεδρος και το Ε.Γ.

*

*

*

4. Με την έναρξη της προσυνεδριακής περιόδου η διάταξη και ο ρόλος των κεντρικών καθοδηγητικών τομέων του Κινήματος περνά σε άλλη φάση.

Για την αντιμετώπιση των αναγκών, αξιοποιούνται όλα τα μέλη της Κ.Ε. και της Κ.Ο.Ε.Σ., που αναλόγως με το αντικείμενο και το περιεχόμενο ορισμένων πρωτοβουλιών, μπορούν με ευθύνη του Προέδρου και του Ε.Γ. να συγκροτούνται και σε επιτροπές.

Οι υπάρχοντες κεντρικοί καθοδηγητικοί τομείς δεν θα εκπροσωπηθούν απ'ευθείας στο Συνέδριο σαν ειδικός χώρος.

Τα μέλη τους μπορούν να μετέχουν με δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις αντίστοιχες Νομαρχιακές Συνελεύσεις.

IV. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

1. ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

Είναι αναγκαίο στο επόμενο διάστημα να πραγματοποιηθούν Συνδιασκέψεις σε όλα τα κρίσιμα ζητήματα, οι οποίες θα οριοθετούν και θα ολοκληρώνουν την πολιτική μας.

Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στις Συνδιασκέψεις:

- α. για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τις Δημοτικές Εκλογές.
- β. για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.
- γ. για την ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας και τις κατευθύνσεις της.

2. Συστήνεται επιτροπή για την προστασία και την υπεράσπιση των ατομικών ελευθεριών και δικαιωμάτων των πολιτών

Η Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ με ψηφίσματα τα οποία υιοθέτησε:

- α. εξέφρασε την καταδίκη της για τα γεγονότα του Ηρακλείου, πριν από τις εκλογές, και απότισε φόρο τιμής στον αγωνιστή Μανόλη Γιακουμάκη που δολοφονήθηκε εν ψυχρώ.

Ταυτοχρόνως εκφάζει την απαίτησή της να ολοκληρωθούν ταχύτατα οι ανακριτικές διαδικασίες, οι οποίες σήμερα ουσιαστικά έχουν τελεματώσει.

Το ΠΑΣΟΚ θα πάρει όλες τις πρωτοβουλίες μέσα κι έξω από τη Βουλή για να αποδωθεί η Δικαιοσύνη και να τιμωρηθούν οι ένοχοι των εγκληματικών πράξεων.

- β. Με άλλο ψήφισμά της η Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ εξέφρασε την αντίθεσή της στην έκδοση του Χαμνταν και τη στήριξή της στις πρωτοβουλίες για την μη πραγματοποίησή της.
-